

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda J. J., predsjednice vijeća, L. R.-B. S. M., članova vijeća te sudske savjetnice V. J., zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja E. o. d.d., Z., kojeg zastupa punomoćnik N. G., odvjetnik u Odvjetničkom društvu G. & P. u Zagrebu, protiv rješenja tužene Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Miramarska 24 b, Zagreb, klasa: UP/I-041-02/08-03/17, urbroj: 326-112-09-13 od 6. studenoga 2009., zbog inspekcijskog nadzora, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 28. studenoga 2012.

p r e s u d i o j e

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Točkom I. izreke citiranog rješenja tuženog tijela utvrđeno je da tužitelj nije postupio po točki II. rješenja tuženog tijela o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, klasa: UP/I- 041-02/08-03/17, urbroj: 326-112-09-4 od 19. ožujka 2009., odnosno da nije postupilo po nalogu da kao odgovorni osiguratelj u slučaju neimovinske štete najkasnije u roku od 30 dana, a u slučaju imovinske štete najkasnije u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnih zahtjeva oštećenim osobama dostavlja utemeljeni odgovor, ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporni te da u istim rokovima u slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa štete, isplaćuje iznos nespornog iznosa naknade štete kao predujam. Točkom II. izreke citiranog rješenja utvrđeno je da se isto rješenje neće objaviti u Narodnim novinama.

Tužitelj tužbom osporava zakonitost označenog drugostupanjskog rješenja iz razloga propisanih člankom 10. stavkom 1. točkama 1. i 3. Zakona o upravnim sporovima. Tužitelj se osvrće na svaki od 12 odštetnih zahtjeva koje je tuženo tijelo razmatralo u predmetnom postupku i zaključuje da je problem koji se svagdje pojavljuje determinirani pojmom odštetnog zahtjeva od primitka kojeg teku zakonom propisani rokovi, nepoštivanje kojih mu se stavlja na teret.

Tužitelj tvrdi da je nesporno utvrđeno da konkretni oštećenici u pretežnom dijelu nisu uz odštetne zahtjeve dostavili sve isprave potrebne za odluku o osnovu i visini odštetnog zahtjeva. Tvrdi da se zbog toga rokovi propisani člankom 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu ne mogu računati od dana podnošenja tog zahtjeva, već isključivo od dana podnošenja potpunog i potrebnim ispravama potkrijepljenog odštetnog zahtjeva.

Tvrdi da je takav stav sukladan europskoj praksi te se poziva na zakonska rješenja drugih zakonodavaca, teoriju i sudsku praksu, konkretno presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: Rev-2168/97 od 18. siječnja 2000.

Tužitelj zaključuje da bi se šturim i restriktivnim tumačenjem zakonske odredbe članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu na način kako to čini tuženo tijelo dalo zaključiti da je dostatno da oštećenik podnese osiguratelju potpuno nedokumentiran odštetni

zahtjevi za početak tijeka rokova propisanih navedenom odredbom. Naglašava da u pojedinim opisanim situacijama ponuđeni iznosi naknade ne predstavljaju nesporni iznos štete u smislu iste odredbe, već ponudu za rješavanje cjelovite štete određene na temelju dostavljene dokumentacije, u kojem slučaju se ne mogu, kako smatra, primijeniti rokovi propisani istom odredbom.

Tužitelj napominje da svakodnevno zaprima ogroman broj odštetnih zahtjeva iz kojeg razloga je ustrojen sustav potpisnika i nadpotpisnika naloga za isplatu internim aktima i okružnicom br. 02/08 od 15. siječnja 2008. Također napominje da s oštećenicima često kontaktira i usmeno i tvrdi da se ne može tumačiti da kontakata o kojima nema pisanog traga nije ni bilo.

Slijedom navedenog tužitelj predlaže uvažiti tužbu i poništiti osporavano rješenje.

Tuženo tijelo u odgovoru na tužbu tvrdi da su odredbe članka 12. stavaka 1. i 3. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu kogentne naravi te da je smisao stavka 1. navedenog članka Zakona onemogućiti društvo za osiguranje da bezrazložno oteže s naknadom štete oštećenoj osobi. Smatra zakonski neutemeljenim stajalište tužitelja da rokovi iz članka 12. navedenog Zakona počinju teći od dana dokumentiranosti odštetnog zahtjeva, jer, kako tvrdi, smisao predmetnih odredbi nije nametanje svakojakih obveza oštećenoj osobi izvan zakonskih rokova, i to proizvoljno po jačoj strani građanskopravnog odnosa. Tuženo tijelo naime tvrdi da je u svakom slučaju osiguratelj dužan postupiti po zaprimljenom odštetnom zahtjevu u zakonom propisanim rokovima te oštećenoj osobi dostaviti ili obrazloženu ponudu za naknadu štete ili utemeljeni odgovor ako su odgovornost za naknadu štete ili visina sporni.

Tuženo tijelo dalje navodi da odredba članka 12. stavka 3. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu obvezuje društvo za osiguranje, ukoliko nije sporna odgovornost tog društva za štetu kao odgovornog osiguratelja za naknadu štete da, u skladu s važećom sudskom praksom, a na temelju do tad prikupljene dokumentacije, utvrdi i isplati nesporni iznos naknade štete oštećenoj osobi. Tuženo tijelo pri tom ističe da predmetna obveza društva za osiguranje za isplatu nespornog iznosa naknade štete postoji i bez takvog zahtjeva podnositelja odštetnog zahtjeva/oštećene osobe.

Tuženo tijelo u odnosu na navode tužbe koji se odnose na postupanje po odštetnom zahtjevu I. K. navodi da je tužitelj, iako je u dopisu od 3. svibnja 2009. oštećeniku ostavio rok za postupanje, bio dužan po predmetnom zahtjevu postupiti u skladu s odredbom članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu. Tužbene navode koji se odnose na postupanje po odštetnom zahtjevu M. B. dr. smatra neosnovanima te ističe da je mišljenje ministarstva zdravstva i socijalne skrbi od 16. travnja 2009. doneseno dva mjeseca nakon što je tužitelj ponudio na potpis sporazum o izvansudskoj nagodbi podnositelju odštetnog zahtjeva, kao i da su, osim tri maloljetne osobe, podnositelji odštetnog zahtjeva bile i dvije punoljetne osobe.

U odnosu na tužbene navode koji se odnose na tri slučaja u kojim je, kako tužitelj tvrdi, na način i u roku propisanom zakonom utvrdio osnovanost zahtjeva i visinu štete, ali zbog pasivnog držanja oštećenika nije izvršio uplatu, tuženo tijelo tvrdi da činjenica da je oštećena osoba u svom odštetnom zahtjevu postavila iznos naknade štete u iznosu većem od iznosa kojeg tužitelj nudi u svom prijedlogu sporazuma o izvansudskoj nagodbi, čini tužitelju štetu spornom pa je dužan utvrditi i isplatiti iznos nespornog iznosa u skladu s odredbom članka 12. stavka 3. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu. Tvrdi da je tužitelj u tim slučajevima postupio protivno navedenoj odredbi jer nudeći oštećenoj osobi potpisivanje izvansudske nagodbe kao osnovi za isplatu naknade štete nameće oštećenoj osobi dogovor čime izbjegava postupanje u skladu sa svojim zakonskim obvezama opisanim u navedenom članku.

Tuženo tijelo tvrdi da je svrha odredbi članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu spriječiti samovoljno postupanje društva za osiguranje i zaštititi „slabiju stranu“ u građansko pravnom odnosu - oštećenika te predlaže odbiti tužbu kao neosnovanu.

Tužba je neosnovana.

Iz spisa proizlazi da je tuženo tijelo provelo postupak neposrednog nadzora nad tužiteljem predmet kojeg je bio pregled poslovanja radi utvrđenje postupa li tužitelj u skladu s odredbama članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine, broj 151/05., dalje: Zakon) u razdoblju od 1. srpnja 2007. do 30. lipnja 2008. Budući da je provedenim nadzorom utvrđeno da tužitelj ne postupa u skladu s navedenom odredbom, tuženo tijelo je donijelo rješenje o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, klasa: UP/I-041- 02/08-03/17, urbroj: 326-112-09-4 od 19. ožujka 2009.

Točkom II. izreke navedenog rješenja tuženo tijelo je naložilo tužitelju kao odgovornom osiguratelju u slučaju neimovinske štete najkasnije u roku od 30 dana, a u slučaju imovinske štete najkasnije u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva oštećenim osobama dostavljati utemeljeni odgovor, ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporni te u istim rokovima u slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa štete, isplaćivati iznos nespornog iznosa naknade štete kao predujam.

Točkom III. izreke istog rješenja tuženo tijelo je tužitelju naložilo da mu, najkasnije do 15. srpnja 2009., dostavi izvješće o postupanju pri rješavanju odštetnih zahtjeva od 1. travnja 2009. do 30. lipnja 2009.

Tužitelj je u skladu s citiranom točkom III. izreke rješenja tuženom tijelu 21. srpnja 2009. dostavio izvješće na temelju kojeg isto nije moglo utvrditi je li tužitelj u nadziranom razdoblju postupao u skladu s točkom II. izreke istog rješenja te je zatražilo dopunu koju je tužitelj dostavio 11. rujna 2009. Na temelju dostavljenih podataka tuženo tijelo je utvrdilo da tužitelj u razdoblju od 1. travnja 2009. do 30. lipnja 2009. nije postupao u skladu s odredbom članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu pa je rješenjem od 1. listopada 2009. naložilo tužitelju da dostavi cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na rješavanje 12 odštetnih zahtjeva.

Tužitelj je dostavio traženu dokumentaciju, ali je propustio dostaviti dokaze o primitku/dostavi svojih dopisa i dopisa oštećenih osoba. Tuženo tijelo je po ocjeni Suda pravilno zaključilo da i bez navedenih dokaza može utvrditi da tužitelj pri rješavanju odštetnih zahtjeva nije postupao u skladu s točkom II. izreke rješenja od 19. ožujka 2009.

Naime, iz obrazloženja osporavanog rješenja proizlazi da je tuženo tijelo utvrdilo da tužitelj ni u jednom slučaju koji je razmatralo nije postupio u skladu s odredbama članka 12. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, odnosno da nije u propisanim rokovima oštećenim osobama dostavljao obrazloženu ponudu za naknadu štetu ili utemeljeni odgovor, odnosno isplaćivao nesporni iznos naknade štete kao predujam, ovisno o konkretnom slučaju, a u skladu s propisanim pretpostavkama.

Odredbom članka 12. stavka 1. Zakona propisano je da je odgovorni osiguratelj dužan u slučaju neimovinske štete najkasnije u roku od 30 dana, a u slučaju imovinske štete najkasnije u roku od 14 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva oštećenoj osobi dostaviti obrazloženu ponudu za naknadu štete, ako su odgovornost za naknadu štete te visina štete nesporni, odnosno utemeljeni odgovor, ako su odgovornost za naknadu štete ili visina štete sporni.

Odredbom članka 12. stavka 3. Zakona je propisano da je, u slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa štete, odgovorni osiguratelj oštećenoj osobi dužan isplatiti iznos nespornog iznosa naknade štete kao predujam u roku propisanom stavkom 1. ovoga članka.

Citiranim zakonskim odredbama izričito je propisana obveza odgovornog osiguratelja postupiti po odštetnom zahtjevu u propisanim rokovima, pri čemu je istom predviđena i obveza slanja utemeljenog odgovora. Stoga se ne može ocijeniti osnovanim tužiteljev navod da je poduzeo sve potrebne radnje kako bi udovoljio zakonskoj obvezi, ali da zbog pasivnosti oštećenika koji nisu dostavili kompletirane i dostatno dokumentirane odštetne zahtjeve nije bio u mogućnosti postupiti u skladu sa zakonom.

Također, tužiteljeva tvrdnja da je tuženo tijelo pogrešno primijenilo odredbu članka 12. Zakona jer da se ista ima tumačiti na način da propisani rokovi počinju teći od dana dostave dokumentiranog odštetnog zahtjeva je u cijelosti neosnovana. Naime, citirane odredbe Zakona određene su i jasne te propisani rokovi počinju teći prvi slijedeći dan poslije dana primitka odštetnog zahtjeva, a ne od dana kad je osiguratelj primio u cijelosti dokumentiran odštetni zahtjev. Stoga je osiguratelj dužan u propisanim rokovima donijeti odluku o odštetnom zahtjevu i o toj odluci pisano obavijestiti oštećenu osobu.

Pri tome valja napomenuti da eventualna drukčija rješenja stranih zakonodavstava nisu od utjecaja na drugačije rješenje ove upravne stvari, a sudska praksa na koju se tužitelj poziva je relevantna za slučajeve na koje se primjenjuje Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.) koji nije na snazi od 1. siječnja 2006.

Slijedom navedenog, tuženo tijelo je po ocjeni Suda na potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenilo citiranu odredbu Zakona i donijelo osporavano rješenje kojim je utvrđeno da tužitelj ne postupa u skladu s istom.

Ostali navodi tužitelja ne mogu imati utjecaja na drugačije rješenje ove upravne stvari, jer u njima nije istaknut niti jedan pravno relevantan razlog zbog kojeg bi se dokazi u postupku ukazali manjkavim te time dovela u pitanje njihova vjerodostojnost.

Zbog svega navedenog je tužba odbijena na temelju odredbe članka 42. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92. i 77/92.) u vezi s odredbom članka 90. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10.).

U Zagrebu 28. studenoga 2012.

Zapisničarka
V. J., v.r.

Predsjednica vijeća:
J. J., v.r.

Za točnost otpavka-ovlašteni službenik

Ida Balent